

Nr 422.

Godkänd av första kammaren den 29 juni 1945.

Godkänd av andra kammaren den 29 juni 1945.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av väckta motioner angående upprättande av passbåtsförbindelser mellan öarna i Öckerö socken och Hjuvik i Torslanda kommun samt öarna i Styrso socken och Saltholmen å Göteborgs stads område.

(Statsutskottets utlåtande nr 210.)

TILL KONUNGEN.

I de likalydande motionerna I: 135 och II: 253 har hemställts, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära förslag till passbåtsförbindelse mellan öarna i Öckerö socken och Hjuvik i Torslanda kommun samt mellan öarna i Styrso socken och Saltholmen å Göteborgs stads område, varvid, med aktgivande på i motionen framförda synpunkter, ett av civilingenjör Harry Lind uppgjort förslag borde revideras och läggas till grund för förslag i ämnet till 1946 års riksdag.

Riksdagen får till en början erinra, att 1938 års skärgårdsutredning i sina betänkanden med förslag rörande skärgårdarnas behov av förbättrade kommunikationer (SOU 1939: 34 och 1940: 15) jämväl berört kommunikationerna för de i motionen avsedda skärgårdarna — Öckerö skärgård och Styrso skärgård i Göteborgs och Bohus län. Såsom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen framhållit förordade utredningen, att trafiken jämväl i fortsättningen borde omhänderhavas av privata rederier, därvid erforderliga trafikeringsbestämmelser förutsattes skola ordnas genom koncessionsgivning. Riksdagen vill härutöver framhålla, att utredningen även rekommenderat åtgärder i syfte att vidga de nu ekonomiskt sett begränsade möjligheterna för trafikföretagens rationella framtida utveckling genom att från dem avlyfta bland annat kostnaderna för anläggande och underhåll av bryggor, vilka kostnader skulle övertagas av det allmänna. Däremot ansåg sig utredningen ej kunna biträda framställt förslag, att passbåtsförbindelser skulle med stöd av det allmänna inrättas mellan öarna i Öckerö skärgård

och Hjuvik på fastlandet. Utredningen anförde till stöd härför, att utredningen haft att räkna med den skäligen tillfredsställande och synnerligen billiga samfärdsled, som skärgårdsrederierna upprätthölle sjövägen direkt till Göteborg, vilken led för sin framtida utveckling borde i möjligaste mån skyddas från trafikavledning. Frågan om Hjuvikslinjens användning och anpassning för behoven borde överlämnas åt den företagsekonomiskt naturliga utvecklingen själv.

Skärgårdsutredningens förslag ha, så vitt avser nu ifrågavarande skärgårdsområden, hitintills icke föranlett till någon statsmakternas särskilda åtgärd.

Emellertid föranstaltade, såsom motionärerna framhållit, länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län på framställning av dåvarande vägstyrelsen i Öckerö och Styrso vägdistrikt under år 1942 om upprättande av en arbetsplan, syftande till en förbättring av kommunikationerna genom anordnande av färjeförbindelser, som av vägstyrelsen förutsatts skola drivas i vägstyrelsens regi, mellan öarna och fastlandet. Det utarbetade förslaget innebar, att passbåtsförbindelser skulle anordnas med öarna i Öckerö skärgård från Hjuvik samt med öarna i Styrso skärgård från Saltholmen. För ändamålet skulle anskaffas ett antal för passagerare avsedda passbåtar, anläggas bryggor och utföras vissa muddringsarbeten. Kostnaderna för företaget ha beräknats till 1 698 000 kronor.

Motionärerna hava anslutit sig till tanken att det allmänna bör omhändertaga trafiken på öarna i enlighet med förslagets grundprinciper. De förklara sig emellertid övertygade om att företagets genomförande icke behöver draga så stora kostnader som angivits och att detsamma synes kunna genomföras etappvis. Under framhållande av de nuvarande kommunikationernas brister hava motionärerna, som funnit det nödvändigt att förbättrade förbindelser komma till stånd och att det allmänna svarar för passbåtsförbindelser, som sammanknyta öarnas vägsystem med fastlandets vägar, hemställt om åtgärder i syfte att förslag i ämnet kunde av Kungl. Maj:t framläggas för 1946 års riksdag, därvid det tidigare uppgjorda förslaget borde vederbörligen reviderat läggas till grund.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har vitsordat såväl behovet att få vintertrafiken på öarna mer tillfredsställande ordnad som önskemålet om snabbare persontrafik, icke uppehållen av lastning och lossning av gods, och fördenskill tillstyrkt motionerna. Även väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har som sin åsikt framhållit, att trafiken med öarna för närvarande icke är tillfredsställande ordnad. Att jämväl 1938 års skärgårdsutredning funnit vissa åtgärder böra vidtagas, ägnade att förbättra kommunikationerna, har ovan framhållits.

Av vad nu nämnts torde få anses klarlagt såväl att kommunikationerna mellan fastlandet och öarna i Göteborgs skärgård särskilt vintertid icke äro tillfredsställande som att vissa möjligheter bedömts förefinnas att åstadkomma en förbättring härutinnan. Då det måste framstå som en angelägenhet av vikt att kommunikationerna på ett skärgårdsområde med en bofast

befolkning av den storleksordning, varom här är fråga, bliva tillgodosedda på ett med föreliggande förutsättningar möjligast bästa sätt, finner riksdagen motiverat att spørgsmålet om trafikbehovets tillgodoseende snarast möjligt underkastas fortsatt utredning genom det allmännas försorg.

Motionärernas uttalande, att ifrågavarande trafikförbindelser skulle i princip kunna ordnas i enlighet med det i ämnet utarbetade förslaget men till en lägre engångskostnad, har bestyrkts av väg- och vattenbyggnadsstyrelsens yttrande. — I fråga om de vägar, som angivits framkomliga för ernående av en förbättring av kommunikationerna, ha emellertid skilda meningar försports. Motionärerna synas för sin del närmast hava åsyftat anordnande av passbåtsförbindelser för passagerare i det allmännas regi. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen åter har för sin del uppställt två alternativförslag till frågans lösning. Enligt det ena skulle samtliga erforderliga åtgärder utföras med anlåtande av vägmedel och kommunikationsmedlen inlemmas i det allmänna vägnätet. Enligt det andra skulle vissa åtgärder — anläggande av bryggor och utförande av muddringsarbeten — bekostas av allmänna medel men trafiken liksom hittills upprätthållas av lämpliga enskilda eller kommunala trafikföretag. Styrelsen, som funnit alternativet med statsbidrag för stödjande av verksamheten i varje fall tills vidare vara att föredraga, har ansett att, vilket alternativ än valdes, ytterligare utredning rörande kostnader erfordrades. Enligt riksdagens förmenande är det icke nödvändigt att nu taga ställning till frågan på vilket sätt man i förevarande fall bör gå fram. Den ytterligare utredning, riksdagen ansett böra verkställas, torde böra syfta till att förutsättningslöst pröva möjliga och lämpliga åtgärder till trafikförhållandenas förbättrande till rimliga kostnader. Sambandet mellan person- och lasttrafiken bör därvid givetvis beaktas; och utredningen bör eftersträva att förebringa uppgifter rörande de ekonomiska betingelserna för den samlade trafikens ordnande ävensom rörande de kostnader från det allmänna (storleken av eventuella statsbidrag), som kunna ifrågakomma.

Under åberopande av det anförda får riksdagen, i anledning av motionerna I: 135 och II: 253, anhålla, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa av riksdagen åsyftad utredning rörande åtgärder till förbättrande av trafiken mellan fastlandet och ifrågavarande öar i Göteborgs skärgård ävensom till riksdagen avlåta det förslag i ämnet, vartill utredningen må giva anledning.

Stockholm den 29 juni 1945.

Med undersåtlig vördnad.